

Шкапоєд В. К.

здобувач вищої освіти ступеня «магістр»
обліково-фінансового факультету,

Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування **Бурковська А. В.**
Миколаївський національний аграрний університет,

ОПОДАТКУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Проблема розробки механізму, який би визначав нові дієві та ефективні принципи оподаткування вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників набуває особливого значення. Розробка державного регулювання аграрного сектора економіки через систему оподаткування у всі часи була актуальною. Оскільки аграрний сектор є достатньо складною сферою виробництва, управляти якою за допомогою прямих методів непросто, виникає необхідність застосовувати податкові механізми. Державне регулювання вищезазначеної галузі через оподаткування дозволяє сільськогосподарським підприємствам отримати за допомогою податкових пільг, податкових преференцій можливість здійснювати свою діяльність у більш сприятливих умовах.

Питанням оподаткування вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників приділяли достатньо уваги у своїх працях такі науковці, як: І. В. Шепельта, Н. П. Мацелюх, Ю. Л. Якубенко, та ін.

У систему податкового стимулювання аграрного сектору входив запроваджений з 1999 р. по 2015 р. фіксований сільськогосподарський податок (тепер єдиний податок), спеціальний режим в оподаткуванні діяльності сільськогосподарських підприємств, що діяв до 2017 р. та компенсація заходів аграріям, що працюють на спрощеній системі оподаткування [1].

Відомо, що аграрний сектор будь-якої країни потребує певної підтримки зі сторони держави через такі фактори, як: трудомісткість, сезонність виробництва та забезпечення продовольчої безпеки. Одним із засобів опосередкованої державної підтримки виступає оподаткування.

Слід зазначити, що відповідно до Податкового кодексу України (далі – ПКУ) об'єктом оподаткування сільськогосподарських підприємств, які входять до IV групи єдиного податку є площа сільськогосподарських угідь (ріллі, пасовищ, сіножатей та багаторічних насаджень) та/або земель водного фонду (внутрішніх водойм, ставків, озер, водосховищ), що перебувають у власності сільськогосподарського товаровиробника або надані йому в користування, у т. ч. на умовах оренди [2].

Базою оподаткування податком для платників IV групи – сільськогосподарських товаровиробників – є нормативна грошова оцінка одного гектара сільськогосподарських угідь (ріллі, пасовищ, сіножатей та багаторічних насаджень). При цьому враховують коефіцієнт індексації, який визначається на

1 січня базового податкового (року відповідно до порядку, встановленого п. 2921.2 ПКУ [2].

Важливими умовами для перебування на єдиному податку IV групи потрібно, щоб виконувались наступні вимоги:

1. наявність земельних ділянок відповідного призначення;
2. частка продукції сільськогосподарського виробництва за попередній податковий (звітний) рік не повинна бути меншою 75%.

Спецрежим з ПДВ для сільгосптоваровиробників України відмінено з 1 січня 2017 р. Закладена ще торічними змінами норма пп. 4 п. 2 підр. XIX ПКУ, за якою з 01.01.2017 р. дія статті 209 ПКУ припиняється (через її виключення з ПКУ), не змінюється [2].

Доцільно наголосити, що держава вирішила надати сільгосптоваровиробникам бюджетні дотації на період з 1 січня 2017 року до 1 січня 2022 року, щоб хоч якось підтримати їх у зв'язку з відміною спеціального режиму з ПДВ. Кошти для цього були передбачені в Держбюджеті на 2017 р.

Так, видатки за програмами розвитку підприємств АПК у проекті бюджету 2017 р. складатимуть 3,7 млрд грн, з яких із загального фонду 2,2 млрд грн, із спеціального фонду – 1,5 млрд грн [3].

Отже, в останні роки аграрний сектор України зазнає все більшого податкового навантаження через поступове скасування пільг в оподаткуванні. Для великих потужних виробників сільськогосподарської продукції такий стан справ дозволить зміцнити свої конкурентні переваги, в тому числі і за рахунок поглинання дрібних фермерських господарств, які будуть невзможі витримати податковий тягар та будуть вимушені передати свої землі в оренду.

Список використаних джерел:

1. Оподаткування аграрного сектору: проблеми і нові підходи в системі державного регулювання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.agrosvit.info/pdf/12_2016/4.pdf
2. Особливості оподаткування сільськогосподарських підприємств – платників єдиного податку IV групи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://devisu.ua/uk/taxes/6571-osoblivosti-opodatkuвання-silskogospodarskih-pidприємств—platnikiv—edinogo—podatku—iv—grupi>
3. Державна підтримка аграрного сектору у 2017 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aau.org.ua/uk/publications/web/206/>